

Hoe ontvangen wij de communie?

Het ontvangen van de heilige communie is een van de belangrijkste liturgische momenten tijdens de viering van de eucharistie, bij de ziekencommunie of ook in het uitzonderlijke geval van een Woord- en Communieviering (bij afwezigheid van een priester). Dit deel van de liturgie vindt haar oorsprong in het Laatste Avondmaal: Jezus nam het brood, sprak de dankzegging uit, brak het en gaf het aan zijn leerlingen: **Neemt, eet, dit is mijn Lichaam. De Kerk is dit tot op heden blijven doen, in gehoorzaamheid aan de Heer, om zijn verrijzenis te vieren en om de Heer zelf, Voedsel van eeuwig leven, te nuttigen.**

D

e Kerk heeft het ontvangen en nuttigen van de communie altijd met de grootst mogelijke eerbied omringd: men ontvangt het Lichaam van Christus, men eet het vlees van de verrezen Heer. De communie was daarom bedoeld voor

gedoopte gelovigen, die leven in gemeenschap met de Kerk en in staat van genade zijn. Dit alles geldt trouwens ook vandaag nog.

Tong- of handcommunie

Over de wijze van communiceren zijn er in de loop van de geschiedenis verschillende gebruiken geweest, afhankelijk van het tijdsgewricht en van de plaats

waar de vierende gemeenschap zich bevond. Eeuwenlang mochten de gelovigen de communie alleen op de tong ontvangen. Door de liturgische hervorming na het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) is het weer mogelijk om de communie op de hand te ontvangen. Zo komt het dat iedere katholieke gelovige in Nederland de keuze kan maken om de communie op de tong of op de hand te ontvangen. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat deze keuzemogelijkheid een situatie van verwarring binnen de gemeenschap teweegbrengt, maar voorziet in de mogelijkheid om de actieve deelname van elke gelovige te bevorderen (een van de belangrijkste wensen van het Concilie, rekening houdend met ieders gevoeligheid).

Op de tong

Wanneer men de communie op de tong ontvangt, kan dat staande gebeuren of ook knielend. Als men liever knielt, kan dat natuurlijk op de grond. Maar op een communiebank knielen, lijkt meer gepast en oogt ook eerbiediger. Om dit te bevorderen, kan men gebruik maken van de officiële communiebank, die in veel kerken aanwezig is, of wordt er een bidstoel geplaatst bij de plek, waar de communie wordt uitgereikt.

Op de hand

Als men er voor kiest om de communie op de hand te ontvangen, dan houdt men de handen in de vorm van een kruis of een troon (de rechterhand onder de linker). De bedienaar legt de hostie op de linkerhand,

Lichaamshouding tijdens een eucharistieviering

de gelovige neemt deze met twee vingers van de rechterhand en brengt de hostie naar de mond. Om gevaar van heiligschennis te vermijden, dient dit alles onmiddellijk ten overstaan van de bedienaar te gebeuren en moet men vermijden de hostie te nuttigen terwijl men al terugloopt naar zijn/haar plaats.

Communiceren

In geen geval is het toegestaan dat men zelf de hostie pakt of dat deze van hand tot hand wordt doorgegeven. Bij het ontvangen, zowel bij de tong- als bij de handcommunie, geldt dat de bedienaar de hostie toont aan de communicant en zegt: 'Lichaam van Christus'. De communicant antwoordt vervolgens met een duidelijk 'amen', hetgeen 'ja' betekent en wat in feite een geloofsbelijdenis is in de werkelijke tegenwoordigheid van Christus in de eucharistische gedaante. Hierna wordt de hostie genuttigd.

Wat is de meest eerbiedige manier om de heilige communie te ontvangen? Dat is ongetwijfeld wanneer wij onze Heer ontvangen in een geest van nederigheid, dankbaarheid en aanbidding. Want wij ontvangen Hem die zich, uit liefde voor ons, tot Voedsel van eeuwig leven heeft willen maken. En dit kan tot uitdrukking worden gebracht door zowel de hand- als de tongcommunie. ■

Samuel Marcantognini

Kruisteken en begroeting	staan
Inleiding	staan
Schuldbelijdenis	staan / knielen
Eer aan God	staan
Openingsgebed	staan
Eerste Lezing	zitten
Tussenzang (psalm)	zitten
Tweede lezing	zitten
Alleluja	staan
Evangelie	staan
Preek	zitten
Geloofsbelijdenis	staan
Voorbede	staan / knielen
Offerande	zitten
Oproep tot gebed	zitten
Gebed over de gaven	staan
Prefatie	staan
Heilig, heilig	staan
Eucharistisch gebed	knielen
Onze Vader	staan
Vredeswens	staan
Lam Gods	staan / knielen
Uitnodiging tot Communie	knielen
Na het communiceren	knielen / zitten
Gebed na de Communie	staan
Zegen en zending	staan

Samuel Marcotognini is pastoor-deken van Hoorn. Hij doceert liturgie aan het seminarie in Heiloo.